

Warszawa, 19 maja 2015 r.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 1.06.15.
nr 2180 podpis. *Borusewicz*

SSOzsa-jż-0700-15/15 (1120)

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich

Wpłynęło dn. 2.06.15.
nr 3380 podpis. *M*

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu RP

Przewodniczący Paweł Marszałek

Odpowiadając na pismo z dnia 23 kwietnia 2015 r., znak: BPS/043-73-3137-MRRW/15, dotyczące oświadczenia senatora Jerzego Chróścikowskiego podczas 73. posiedzenia Senatu RP w dniu 16 kwietnia 2015 r., w sprawie ubezpieczenia zdrowotnego rolników, którzy zrezygnowali z prowadzenia gospodarstwa rolnego w związku ze sprawowaniem opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny i nabyciem z tego tytułu prawa świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych albo do zasiłku dla opiekuna na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, uprzejmie wyjaśniam co następuje.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2013 r., poz. 1403, z późn. zm.) ubezpieczenie społeczne rolników obejmuje, na zasadach określonych w ustawie, rolników i pracujących z nimi domowników. Rolnikiem w rozumieniu ww. ustawy jest pełnoletnia osoba fizyczna, zamieszkująca i prowadząca na terytorium RP, osobiście i na własny rachunek, działalność rolniczą w pozostającym w jej posiadaniu gospodarstwie rolnym.

Domownik, zgodnie z ww. ustawą to osoba bliska rolnikowi, która ukończyła 16 lat, pozostaje z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym lub zamieszkuje na terenie jego gospodarstwa rolnego albo w bliskim sąsiedztwie, stale pracuje w tym gospodarstwie

i nie jest związana z rolnikiem stosunkiem pracy. Natomiast małżonek rolnika jest rolnikiem w rozumieniu ww. ustawy.

W związku z powyższym, jeżeli rolnik, jego małżonek lub domownik ubiegający się o przyznanie świadczenia opiekuńczego (świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego) na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1456, z późn. zm.) albo zasiłku dla opiekuna na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2014 r., poz. 567) złoży, wymagane tymi przepisami, oświadczenie o zaprzestaniu prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, traci status rolnika lub domownika w rozumieniu ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Tym samym z dniem zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej lub pracy w gospodarstwie rolnym nie ma on prawa do podlegania ubezpieczeniu w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Wraz z ustaniem ubezpieczenia społecznego rolników wygasa również ubezpieczenie zdrowotne i po 30 dniach od jego wygaśnięcia ustaje prawo do świadczeń opieki zdrowotnej zgodnie z art. 67 i 69 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r., Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.).

Za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna, wójt, burmistrz lub prezydent miasta, który przyznał to świadczenie opłaca składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe do ZUS, zgodnie z art. 16 ust. 6b ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1442, z późn. zm.) oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne do NFZ (za pośrednictwem ZUS), zgodnie z art. 86 ust. 1 pkt 9 ww. ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Składki tak jak i świadczenia opiekuńcze oraz zasiłek dla opiekuna, finansowane są w formie dotacji celowej z budżetu państwa.

Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2014 r. poz. 567), określająca warunki przyznawania zasiłków dla opiekunów za okresy od dnia 1 lipca 2013 r. osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej to świadczenie, wprowadza w art. 24 przepis o charakterze abolicyjnym dla tych osób w kwestii korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej w okresie niepodlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu po wygaśnięciu decyzji przyznającej świadczenie pielęgnacyjne. Przepis ten stanowi, że wobec osób mających ustalone prawo do zasiłku dla opiekuna w okresie od 1 lipca 2013 r.

do dnia poprzedzającego dzień wejścia w życie ustawy, za który mają ustalone prawo do zasiłku dla opiekuna oraz w ciągu 30 dni po upływie tego okresu, którym w tym okresie zostały udzielone świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych, mimo braku prawa do tych świadczeń z powodu wygaśnięcia z mocy prawa decyzji o przyznaniu im prawa do świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw, dyrektor oddziału wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia nie wszczyna postępowania w sprawie o ustalenie obowiązku poniesienia kosztów tych świadczeń, a postępowanie wszczęte umarza lub umarza w całości spłatę ustalonej należności.

Jednocześnie pragnę poinformować, że 15 maja br. wpłynął do Sejmu RP poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w którym proponuje się wprowadzenie przepisów umożliwiających byłym rolnikom, którzy zaprzestali prowadzenia gospodarstwa rolnego oraz byłym domownikom, którzy zaprzestali pracy w gospodarstwie rolnym w związku z koniecznością sprawowania osobistej opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny i nabyciem z tego tytułu prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego albo zasiłku dla opiekuna, kontynuowania ubezpieczenia w KRUS. W projekcie proponuje się aby należne składki za ww. osoby na ubezpieczenie emerytalno-rentowe do KRUS opłacał wójt, burmistrz lub prezydent miasta, właściwy w sprawie przyznania i wypłaty tego świadczenia lub zasiłku, analogicznie jak w przypadku świadczeniobiorców ubezpieczonych w ZUS.

Zpoważaniem
Z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PÓDSEKRETAŹ STANU
Tadeusz Nalewajko
Tadeusz Nalewajko